

[Ministeren for offentlige arbejder.]

arbejdet det nu foreliggende forslag til ny lov, som regeringen har tiltrådt.

Vedrørende lovforslagets enkelte bestemmelser skal jeg i øvrigt bemærke:

§ 1 om statens ret til undergrunden stemmer overens med den tilsvarende bestemmelse i den hidtidige lov.

Det samme gælder § 2, stk. 1, om adgangen til at udstede eneretsbevilling på indtil 50 år.

Ifølge § 2, stk. 2, i mineloven af 1932 havde ejeren af den grund, hvorunder råstofferne findes, en vis fortrinsret til opnåelse af bevilling. Ved lov nr. 23 af 31. januar 1936 blev der imidlertid givet statsministeriet adgang til med præklusiv virkning at indkalde samtlige grundejere i landet til at gøre deres rettigheder efter den nævnte bestemmelse gældende. Da der efter en foretagen indkaldelse ikke havde meldt sig nogen kvalificeret ansøger inden fristens udløb, bortfaldt grundejernes ret. Bestemmelsen er derfor ikke medtaget i lovforslaget.

Medens § 3 om bevillingshaverens pligt til at afgive indberetninger til Danmarks geologiske undersøgelse er uændret, er der foretaget en del ændringer i § 4, der omhandler betingelserne for eneretsbevillingen. Den ændrede formulering tilsigter dels at gøre reglerne mere smidige, dels at udelukke tvivl om reglernes forståelse.

§ 4, stk. 1, nr. 1—9, giver de almindelige betingelser for bevillingens meddelelse og opretholdelse, gældende særskilt for hvert af bevillingen omfattet råstof. Nr. 7 og 9 foreskriver, at indvindingsvirksomheden skal være i gang inden udløbet af en efterforskningsperiode på ikke over 10 år og ikke må lades ude af drift i to på hinanden følgende år. Ved nr. 8 foreskrives det nu udtrykkeligt, at heller ikke efterforskningen indenfor efterforskningsperioden må lades ude af drift i mere end to år. Når en meddelt bevilling omfatter mere end eet råstof, opretholdes bevillingen dog efter den i stk. 2 foreslåede regel indenfor efterforskningsperioden, medmindre al efterforskning af noget af bevillingen omfattet råstof afbrydes i mere end to på hinanden følgende år. Denne regel må anses for rimelig og stemmer med den gældende lov.

Det må dog anses for nødvendigt, at der ved loven gives mulighed for at dispensere fra reglerne om efterforskningsperioden i tilfælde, hvor en bevilling omfatter en gruppe råstoffer, der efter deres beskaffenhed eller sædvanlige forekomst er samhørende. Fund af et af disse råstoffer vil nemlig ofte

indicere tilstedeværelsen af de øvrige råstoffer indenfor gruppen, og det synes da rimeligt at give bevillingshaveren ret til at påvise og indvinde disse, selvom han derved overskrider den oprindelige efterforskningsperiode. Det foreslås derfor i stk. 3, at der ved bevillingen kan gives bevillingshaveren adgang til at opnå en forlængelse af efterforskningsperioden for en sådan gruppe råstoffer, såfremt indvinding af noget råstof i gruppen er i gang inden periodens udløb. Under tilsvarende omstændigheder kan der ifølge forslaget stk. 4 gives bevillingshaveren adgang til indenfor stedligt begrænsede områder at bevare eneretten til indvinding af de råstoffer i en gruppe, som han efter 10 års fristens udløb måtte finde under indvindingen af andre råstoffer i samme gruppe.

Man har endelig fundet det rimeligt at give en vis lempelse af reglerne om virkningen af en standsning af indvindingsvirksomheden, og det foreslås derfor i stk. 5, at der ved bevillingen kan gives adgang til en midlertidig standsning af en igangsat indvinding i indtil 5 år, såfremt bevillingshaveren overfor ministeren kan godtgøre, at det må anses for økonomisk uforvarsligt at fortsætte denne indvinding.

Bestemmelsen i § 5 om fortabelse af bevillingen svarer til den tilsvarende bestemmelse i den nugældende lov, men foreskriver i modsætning til denne udtrykkelig, at ikke alene overtrædelse af de i loven og bevillingen fastsatte betingelser, men også manglende opfyldelse af særlige vilkår, fastsat ved overenskomst, medfører fortabelse af bevillingen.

§ 6, der giver regler for, hvorledes der ved bevillingens ophør skal forholdes med indvindingsvirksomhedens anlæg, er uforandret.

Derimod er ekspropriationsbestemmelserne, der indeholdes i forslaget §§ 7 og 8, blevet ændret.

Det lovforslag, der den 1. december 1931 blev fremsat i folketinget, indeholdt i § 4 en bestemmelse om, at ekspropriationer i henhold til loven skulle foretages efter reglerne i forordningen af 5. marts 1845. Ved folketingsudvalgets betænkning af 27. januar 1932 blev det oprindelige forslag ændret til den nugældende affattelse, hvorefter ekspropriation og fastsættelse af erstatning i mangel af mindelig overenskomst skulle foretages af særlige ekspropriations- og taksationskommissioner, om hvis sammensætning der blev givet udførlige regler.

Efter at grundejernes fortrinsret til at opnå eneretsbevilling i undergrunden under